

ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ РЕГЛАМЕНТУ ПРО ПАКОВАННЯ ТА ВІДХОДИ ПАКОВАННЯ:

Дорожня карта для національних та місцевих урядів для скорочення рекордних рівнів відходів пакування

#BreakFreeFromPlastic

RETHINK PLASTIC

ClientEarth®

FAIR
RESOURCE
FOUNDATION

ЗМІСТ

Виконавче резюме.....	3
Вступ.....	7
1. Сфера дії Регламенту.....	8
1.1. Простір для односторонніх дій держав-членів.....	8
1.2. Взаємодія з Директивою про обмеження обігу одноразового пластику.....	10
1.3. Узгодження з REACH.....	11
2. Основні елементи, на яких можуть ґрунтувати свої рішення національні органи влади.....	12
2.1. Запобігання утворенню відходів.....	12
2.2. Вирішення проблеми надмірного пакування.....	14
2.3. Повторне використання.....	15
2.4. Повторне наповнення.....	16
2.5. Речовини, що викликають занепокоєння, та мікропластик.....	17
2.6. Депозитно-поворотні системи.....	18
2.7. Переробка та вміст вторинної сировини.....	21
3. Графік впровадження.....	22

ВИКОНАВЧЕ РЕЗЮМЕ

Відходи - одна з найбільших екологічних криз сучасності та є наслідком нашої лінійної економіки. Пакування, яке, як правило, є одноразовим, є основним чинником цієї кризи.

Переглянутий Регламент про пакування та відходи пакування (PPWR - Packaging and Packaging Waste Regulation), який набув чинності 11 лютого 2025 року після двох років інтенсивних переговорів між інституціями ЄС, має на меті вирішити цю проблему та зменшити кількість відходів пакування, що утворюються в ЄС.

Незважаючи на деякі недоліки, винятки та прогалини, Регламент встановлює низку ключових вимог, зокрема щодо запобігання утворенню відходів, їх повторного використання та переробки. Він також надає багато інструментів,

які уряди на національному, регіональному та місцевому рівнях можуть використовувати для зменшення кількості відходів пакування..

Цей посібник висвітлює можливості, які надає PPWR національним та місцевим органам влади для реалізації положень Регламенту з високим рівнем амбіцій, щоб скоротити рекордні рівні відходів пакування в ЄС. Він містить загальні примітки, зокрема щодо зв'язків PPWR з іншими чинними законодавчими актами ЄС, такими як Директива про обмеження обігу одноразового пластику (SUPD - Single-Use Plastic Directive), а також детальний аналіз і рекомендації з кожної ключової теми.

1

Загалом

З правової точки зору, PPWR пропонує багато можливостей для амбітних дій, спрямованих на подолання кризи відходів пакування. Навіть незважаючи на те, що це регламент ЄС:

- **Держави-члени можуть вживати додаткових заходів**, пов'язаних з пакуванням, які відповідають їхньому конкретному національному контексту, з метою досягнення цілей Регламенту, таких як цілі щодо запобігання утворенню відходів пакування, за умови, що вони не створюють невідповідних і непропорційних бар'єрів на єдиному ринку;
- Держави-члени можуть також **зберігати** поточні національні вимоги до сталого розвитку **на додаток** до тих, що викладені в PPWR, якщо вони не

суперечать PPWR або не обмежують розміщення на ринку пакування, яка відповідає Регламенту. Наприклад, держави-члени можуть зберегти існуючі заборони на одноразовий пластик для обгортання фруктів та овочів, а також на контейнери для напоїв та харчових продуктів, що споживаються в рамках діяльності сектору HoReCa, до 1 січня 2030 року.

- **PPWR і SUPD доповнюють один одного і повинні тлумачитися гармонійно.** Основна передумова полягає в тому, що SUPD, як *lex specialis* (спеціальний нормативний акт), має переважну силу над PPWR, якщо інше не передбачено в PPWR. Наприклад, заборони на пакування, передбачені в PPWR, мають переважну силу над SUPD, коли йдеться про одноразові пластикові контейнери для напоїв та харчових продуктів.

Зменшення відходів пакуваннятому числі шляхом повторного використання

Щоб значно **зменшити кількість відходів пакування** та досягти цілей запобігання відходам, викладених у РРWR, особи, які приймають рішення на національному та місцевому рівнях, повинні і надалі боротися із зайвим пакуванням, запроваджуючи додаткові заходи для підтримки повторного використання та широкої підтримки багаторазового використання пакування.

Додаткові рекомендовані заходи, які можуть бути реалізовані державами-членами, включають в себе:

- **Посилення розширеної відповідальності виробника (РВВ):**
 - Включення витрат на прибирання відходів до внесків у межах розширеної відповідальності виробника (РВВ) для всіх типів одноразового пакування;
 - Виділення певного відсотка (наприклад, щонайменше 10%) від зборів РВВ на підтримку заходів із запобігання утворенню відходів, у тому числі систем повторного використання пакування;
- **Впровадження фіскальних та інших економічних стимулів:**
 - Запровадження фінансових заходів, спрямованих на зменшення споживання одноразового пакування для їжі на винос — шляхом екологічних податків або зборів для суб'єктів господарювання, зборів із кінцевих споживачів або шляхом негативного коригування внесків у межах розширеної відповідальності виробника (РВВ);
 - Цільове спрямування коштів, отриманих через фіскальні заходи, на підтримку повторного використання та заходів із запобігання утворенню відходів;

Стимули можуть бути прийняті на національному або місцевому/регіональному рівні залежно від правил кожної держави-членкини. Наприклад:

- а) Місто Тюбінген (Німеччина) встановило на місцевому рівні **податок** для постачальників одноразового пакування для продуктів харчування та напоїв, а також на одноразові столові прилади (з усіх матеріалів).
0,5 євро за кожну одиницю пакування, максимум 1,50 євро за одну страву. Крім того, багаторазове пакування субсидується містом.
- б) Бельгія запровадила **податок на пакування** на федеральному рівні, встановивши ставку, у 7 разів вищу для одноразового пакування для напоїв порівняно з багаторазовим.
- **Популяризація водопровідної води:** Зобов'язати ресторани, їдальні, бари, кафе та заклади громадського харчування подавати водопровідну воду безкоштовно або за низьку плату у форматі багаторазового використання або поповнення.
- **Зробити багаторазове використання опцією за замовчуванням:** Встановити, що пакуванням для їжі та напоїв на винос має бути багаторазове пакування, за замовчуванням, щоб підтримати сектор HoReCa у досягненні 10%-ї мети до 2030 року;
- **Сприяти повторному використанню під час публічних заходів та підтримувати місцеві заходи із запобігання та повторного використання:** Встановити, що на масових заходах, таких як фестивалі, а також у громадських закладах, таких як стадіони, школи та університети, для подачі їжі та напоїв слід використовувати лише багаторазове пакування та столові прибори;
- **Вирішення проблеми заміни матеріалів (одноразового пластику на папір):** Поширення обмеження на доступ до ринку, встановленого статтею 25, додатком V (3) РРWR, для одноразового пластикового пакування харчових продуктів і напоїв, що споживаються у секторі HoReCa, також на інші одноразові пакування, виготовлені повністю або частково з пластику, відповідно до визначення одноразового пластику, наведеного в статті 3(2) Директиви SUPD;

- **Встановлення більш амбітних цільових показників щодо повторного використання:**
 - Встановлення більш високих цілей повторного використання для трьох секторів, включених до PPWR (групове пакування, транспортне пакування, включаючи електронну комерцію, та пакування для напоїв);
 - Встановлення ширших цілей щодо повторного використання в межах трьох секторів, включених до PPWR (наприклад, включення вина та всіх видів молока до сектору пакування напоїв);
 - Встановлення цілей для додаткових секторів пакування, наприклад, обов'язкових цілей повторного використання для сектору пакування на винос. Пропозиція Європейської Комісії у проекті регламенту може слугувати орієнтиром.
- **Націленість на роздрібну торгівлю:**
 - Зробити обов'язковою мету для підприємств роздрібною торгівлі, площа яких перевищує 400 м², виділити щонайменше 10% площі під зони без пакування (тобто станції заправки) як для продовольчих, так і для непродовольчих товарів;
 - Поширення зобов'язань щодо повторного поповнення та використання (покладених на сектор NoReCa) на підприємства роздрібною торгівлі, які продають готову їжу на винос. Це можливо, оскільки вимоги законодавства стосуються їжі для негайного споживання, а не конкретного типу закладу.

3

Речовини, що викликають занепокоєння, та мікропластик

З юридичної точки зору, PPWR зобов'язує виробників мінімізувати присутність і концентрацію небезпечних хімічних речовин ("речовин, що викликають занепокоєння") у будь-якому матеріалі/компоненті будь-якого пакування. Регламент також вводить обмеження на використання будь-яких PFAS у пакуванні харчових продуктів.

PPWR пропонує багато можливостей для амбітних дій у боротьбі з проблемними хімічними речовинами у всіх видах пакування, і тому національні органи влади та компетентні органи повинні:

- **Інвестувати ресурси у своєчасне виявлення речовин, що негативно впливають на повторне використання та переробку матеріалів пакування, в якій вони присутні, та надавати таку інформацію Європейській Комісії та Європейському хімічному агентству.**
- Паралельно з дослідженням речовин, що викликають занепокоєння і негативно впливають на повторне використання та переробку матеріалів пакування, в якій вони присутні, проводити аналіз на предмет виявлення та відстеження речовин, що становлять ризики для здоров'я людини та довкілля.
- **Запобігайте маркетингу "нових"/"інноваційних" матеріалів, які не пройшли ретельних випробувань** або можуть містити небезпечні хімічні речовини у виробках, що контактують із чутливими середовищами.
- Встановити національні заборони на більшість небезпечних хімічних речовин в пакуванні.
- Сприяти підготовці відповідних оцінок небезпек і ризиків або іншої релевантної інформації.
- Підтримувати ідентифікацію речовин, що викликають занепокоєння, використовуючи стандартизовані, відкриті, цифрові технології, які повинні включати принаймні назву і концентрацію речовини, що викликає занепокоєння, яка присутня в кожному матеріалі пакувальної одиниці.
- Підтримати всебічний і своєчасний (не пізніше початку 2027 року) перегляд Рамкового регламенту щодо матеріалів, що контактують з харчовими продуктами (ЄС 1935/2004), який би ефективно забезпечив захист споживачів від впливу небезпечних речовин, що містяться в пакуванні харчових продуктів.
- Підтримувати створення надійних аналітичних інструментів і стандартів для ідентифікації та кількісної оцінки викидів мікропластику, щоб почати вирішувати проблеми, пов'язані з їхніми потенційними ризиками та негативним впливом на довкілля.

4

Системи роздільного збору та Депозитно-Поворотні

PPWR передбачає окремих рівень збору 90% для пластикових пляшок та металевих бляшанок. Жодна інша система, окрім депозитно-поворотної системи (надалі - DRS), не здатна забезпечити такий рівень. Тому, щоб повністю скористатися можливостями, які надає DRS, національні органи влади повинні:

- Запровадити DRS якомога швидше, щоб забезпечити виконання основних вимог до 1 січня 2029 року.
- **Розширити сферу застосування системи:**
 - Включити також інші види пакування, щоб максимізувати інвестиції в систему (наприклад, напої в картонному пакуванні, одноразове скло) та скасувати винятки на основі вмісту (всі види молока, напої на основі алкоголю);
 - "Змішаний DRS": Вимагає включення багаторазового пакування в систему.
- **Забезпечити (фіскальні) стимули** для підтримки переходу від одноразового до багаторазового пакування в межах системи (наприклад, податок на одноразове пакування).

•

5

Переробка пакування

Хоча вимоги щодо переробки пакування та вмісту вторинної сировини мають бути додатково визначені та завершені в імплементаційному законодавстві до кінця 2026 року, національні органи влади вже зараз можуть запровадити додаткові заходи для підтримки придатності пакування до вторинної переробки, зокрема:

- Національні "компетентні" органи, Комісія та всі зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, повинні встановити критерії придатності до переробки, які забезпечать виробництво вторинної сировини, безпечної з точки зору здоров'я та економічно вигідної (створюватиметься попит на вторинну сировину).
- "Національні компетентні органи" повинні ретельно перевіряти визначення "інноваційного пакування", щоб воно стосувалось реальних нововведень у складі пакувального матеріалу.
- Держави-члени повинні запровадити обов'язкове використання незалежного аудиту третьою стороною для будь-яких заяв щодо вмісту переробленої сировини, щоб забезпечити прозорість та довіру споживачів до таких заяв.
- Організації розширеної відповідальності виробників (ОРВВ) повинні вдосконалювати свої схеми РВВ для підтримки ефективних та місцевих схем переробки шляхом впровадження:
 - критерій сталості технологій переробки та екологічної вартості переробленого вмісту;
 - географічні критерії для підвищення наближеності між місцем утворення відходів і місцем їх переробки.
- Координувати з іншими державами-членами перевірки та контроль імпорту вторинної сировини з-за меж ЄС, щоб забезпечити відповідність такої сировини тим самим вимогам, що й для сировини, виробленої в ЄС.

ВСТУП

Пропозиція Європейської Комісії до 2022 року щодо перегляду Регламенту про пакування та відходи пакування (PPWR) окреслила комплекс заходів, спрямованих на зменшення кількості відходів пакування та загальне підвищення вимог до пакування, що постачається на ринок ЄС.

В результаті міжвідомчих переговорів запропонований текст було змінено: в той час як співзаконодавці доопрацювали деякі аспекти, такі як положення про хімічні речовини, в інших частинах було запроваджено певні відступи або винятки, які суттєво підривають початкову мету Регламенту - зменшення кількості відходів пакування.

Новий Регламент набув чинності 11 лютого 2025 року і застосовуватиметься з 12 серпня 2026 року. У цьому посібнику зібрані можливості, які надає узгоджений текст для національних та місцевих органів влади, щоб підтримувати високий рівень амбіцій та зменшити середній показник 187 кг відходів пакування на душу населення в ЄС, одночасно захищаючи споживачів від впливу токсичних хімічних речовин.

1

СФЕРА ДІЇ РЕГЛАМЕНТУ

1.1

Простір для односторонніх дій держав-членів

Держави-члени мають певний простір для маневру для вирішення проблеми постійно зростаючих обсягів відходів пакування на національному рівні. Як зазначено нижче, у певних випадках сам РРWR заохочує держави-члени запроваджувати додаткові заходи на додаток до тих, що містяться в нещодавно переглянутому Регламенті.

Пакування є однією з найбільш проблемних і зростаючих причин забруднення в ЄС - на одну особу в ЄС щорічно припадає 187 кг відходів пакування. Постачання матеріалів для пакування, особливо одноразового пакування, а також його виробництво та утилізація наприкінці життєвого циклу мають значний вплив як на початковому, так і на кінцевому етапах ланцюга створення вартості. Особливо трагічно, що ці впливи спричиняються предметами, середній термін експлуатації яких становить 20 хвилин, перш ніж їх викидають. Враховуючи, що одноразові вироби зазвичай становлять в середньому близько 60% витрат, пов'язаних з прибиранням відходів на суші, можна підрахувати, що [витрати муніципалітетів](#) і, в кінцевому рахунку, платників податків сягають щонайменше 7,8 мільярда євро щорічно. Ця цифра буде ще вищою, якщо включити в розрахунок витрати на прибирання морських відходів, але, на жаль, немає вичерпних даних, які б дозволили отримати точну цифру.

Тим не менш, національні органи влади або уряди іноді неохоче регулюють пакування на своїй території, оскільки це може створювати бар'єри в торгівлі. Коли держави-члени мають різні вимоги до типів пакування, дозволених на їхніх кордонах, це може перешкоджати вільному обігу товарів, ставлячи під загрозу єдиний ринок, який є одним із стовпів ЄС. **Однак, РРWR створює середовище, яке у певних випадках дозволяє і заохочує держави-члени вживати заходів на додаток до тих, що містяться в регламенті.**

Згідно зі статтею 114(5) Договору про функціонування Європейського Союзу (надалі - ДФЄС), після того, як ЄС ухвалює гармонізаційні заходи, зокрема в межах такі РРWR, свобода дій держав-членів щодо впровадження жорсткіших заходів обмежується. Однак, якщо держава-член **"вважає за необхідне запровадити національні положення, засновані на нових наукових даних, що стосуються захисту довкілля** або виробничого середовища, на підставі специфічної для цієї держави-члена проблеми, що виникла після прийняття гармонізаційного заходу, вона повинна повідомити Комісію про передбачувані положення, а також про підстави для їх запровадження".

Крім того, згідно зі статтею 114 ДФЄС, після прийняття гармонізаційних заходів держави-члени можуть зберегти заходи, які вони прийняли раніше на підставі статті 36 ДФЄС (наприклад, для захисту довкілля), але вони повинні повідомити про це Комісію.

Комісія повинна протягом шести місяців після повідомлення держави-члена схвалити або відхилити національні заходи після перевірки того, чи не є вони засобом довільної дискримінації або прихованим обмеженням торгівлі між державами-членами, а також чи не становлять вони перешкоди для функціонування внутрішнього ринку.

За відсутності рішення Комісії протягом 6 місяців, заходи вважаються схваленими, якщо тільки Комісія не повідомить державу-члена про те, що їй потрібно більше часу для прийняття рішення, що може продовжити період прийняття рішення загалом до одного року.

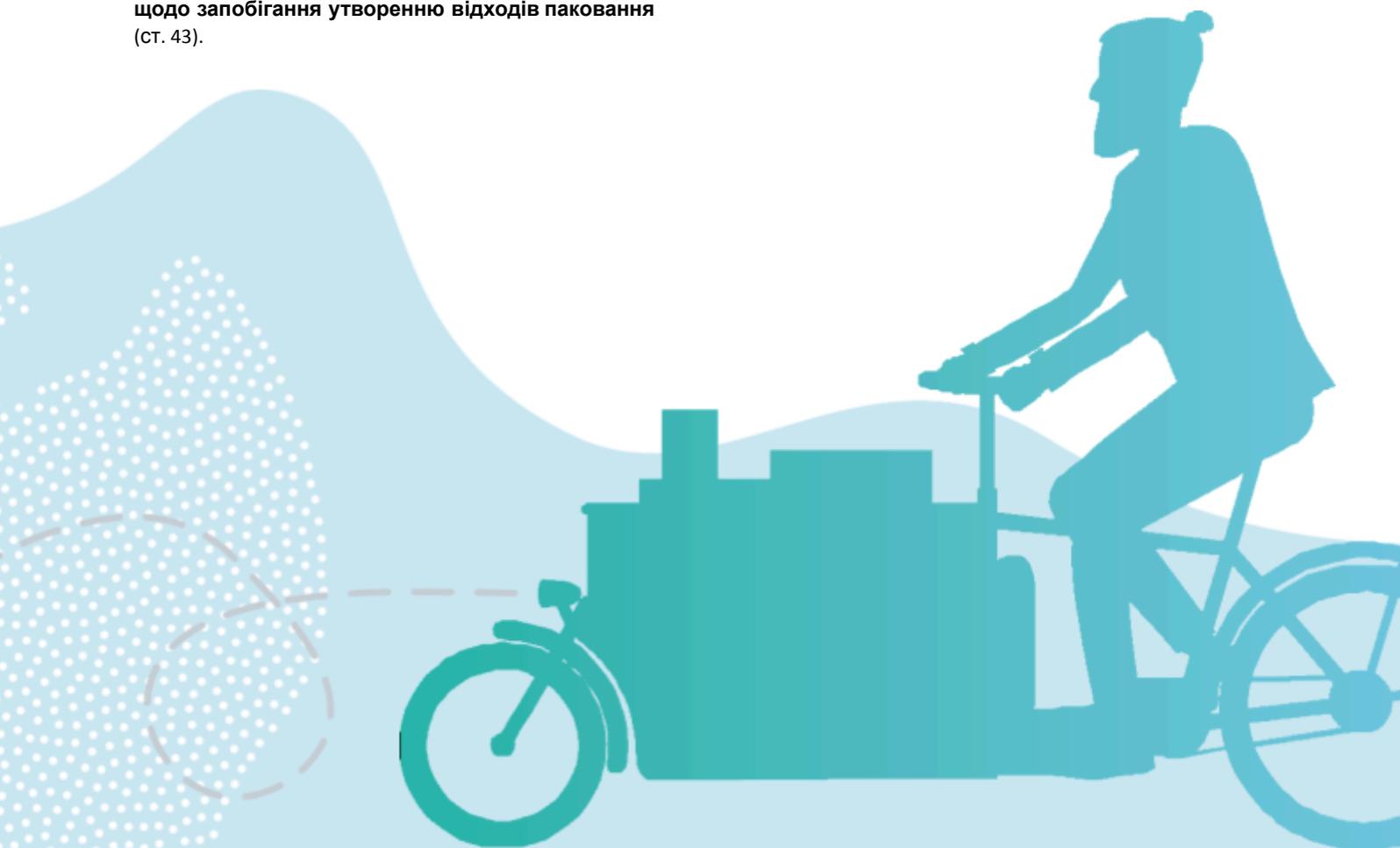
Хоча стаття 4(2) PPWR встановлює, що держави-члени не повинні забороняти, обмежувати або перешкоджати розміщенню на ринку пакування, яке відповідає вимогам щодо стійкості, маркування та інформації, викладеній у Регламенті; Стаття 4(3) дозволяє державам-членам зберігати або запроваджувати національні вимоги щодо стійкості або інформації на додаток до тих, що викладені в PPWR до 1 січня 2030 року. Однак держави-члени не можуть обмежувати пакування, що відповідає вимогам PPWR, з причин невідповідності національним вимогам.

Згідно зі ст. 25 (2) PPWR, держави-члени можуть відступати від ст. 4 (2) і зберігати обмеження, прийняті на ринку пакування у форматах і для використання матеріалів, не зазначених у Додатку V. 4(2) і зберегти обмеження, прийняті до 1 січня 2025 року, на розміщення на ринку пакування у форматах і для використання, перелічених у Додатку V, але виготовленого з матеріалів, не перелічених у Додатку V.

Окрім того, **що PPWR дозволяє запроваджувати додаткові вимоги щодо екологічності та інформації про пакування, він також залишає державам-членам можливість вживати заходів, пов'язаних з пакуванням, яке відповідає конкретному контексту кожної держави-члена, з метою досягнення цілей Регламенту, наприклад, цілей щодо запобігання утворенню відходів пакування** (ст. 43).

Слід зазначити, що існують також сфери, які не регулюються PPWR. Тому гармонізація не є абсолютною. У таких випадках держави-члени можуть вживати **більш суворих захисних заходів** відповідно до статті 193 ДФЄС за умови, що вони не є невиправданими та непропорційними заходами, що мають еквівалентний ефект кількісних обмежень на імпорт або транзит товарів.

Існують ситуації, коли очевидно, що захід держави-члена матиме незначний або взагалі не матиме впливу на спільний ринок. **Наприклад, якщо держава-член або місцева влада запровадила зобов'язання використовувати багаторазові контейнери для доставки їжі ресторанами в певному радіусі, це не матиме жодного впливу на спільний ринок. Держави-члени повинні відчувати себе впевнено, приймаючи такі заходи.** Однак, інші заходи, такі як введення додаткових витрат для виробників деяких видів транспортного пакування, можуть мати ширший вплив на спільний ринок, і такі заходи потребують аналізу в кожному конкретному випадку, щоб визначити, чи є вони обґрунтованими і пропорційними, а не є свавільною дискримінацією або прихованим обмеженням торгівлі між державами-членами ЄС.

1.2

Взаємодія з Директивою про обмеження обігу одноразового пластику (SUPD)

PPWR та SUPD перетинаються, коли йдеться про об'єкт їхнього регулювання. Це означає, що має переважати гармонійне тлумачення обох законів, а в разі колізії один з них повинен мати пріоритет над іншим.

PPWR встановлює загальні правила, які застосовуються до всього пакування. Однак певні одноразові пластикові вироби, на які поширюється дія SUPD, такі як пластикові пакети, стаканчики для напоїв, контейнери для харчових продуктів і напоїв, включаючи пляшки, вважаються пакуванням, а отже, підпадають під дію обох нормативно-правових актів. SUPD є спеціальним законодавчим актом по відношенню до PPWR.

Таким чином, у випадку конфлікту між SUPD та PPWR, за замовчуванням, переважну силу має SUPD в межах сфери його застосування. Однак, оскільки PPWR був опублікований пізніше (*lex posterior*), у ситуаціях, коли він явно відступає від SUPD, переважну силу має PPWR. Нижче наведено кілька прикладів:

- Приклад, коли PPWR прямо відступає від SUPD, можна знайти у статтях 7 та 67(2) PPWR щодо вимог до вмісту вторинної сировини у пластикових пляшках. У цьому випадку вимоги SUPD залишатимуться чинними доти, доки не будуть застосовані цільові показники вмісту вторинної сировини, встановлені в PPWR.
- У пункті 13 PPWR зазначено, що визначення композитне пакування в межах PPWR не повинно звільняти від вимог одноразове пакування, частково виготовлене з пластику, незалежно від порогового рівня, встановленого SUPD.
- Стаття 3(24) PPWR встановлює, що визначення композитного пакування "не завдає шкоди" SUPD. Це означає, що для зобов'язань за SUPD композитні вироби, які підпадають під визначення пластику за SUPD, все одно вважаються пластиком.

- Відповідно до ст. 25(2) PPWR, держави-члени можуть зберегти обмеження, прийняті до 2025 року, для матеріалів, відмінних від тих, що перелічені в Додатку V. Важливо, що ця стаття прямо відступає від статті 4(2) PPWR і не містить положення про закінчення терміну дії (тобто не має дати закінчення терміну дії).
- Стаття 70(4) PPWR встановлює, що держави-члени можуть зберегти національні положення, що обмежують розміщення на ринку пакування у форматах і для використання, перелічених у пунктах 2 (одноразове пластикове пакування для необроблених свіжих фруктів і овочів) і 3 (одноразове пластикове пакування для харчових продуктів і напоїв, що розливаються і споживаються в приміщеннях у секторі HoReCa) Додатка V до 1 січня 2030 року, навіть якщо заборона згідно з PPWR буде застосовуватися лише з 2030 року.

Як інтерпретувати можливість для держав-членів зберегти після 2030 року обмеження, прийняті до 2025 року, щодо одноразових предметів, які є пакуванням, виготовленим з композитних матеріалів, що містять пластмаси? У зв'язку з прямим винятком, передбаченим у статті 25, у поєднанні з відсутністю положень у статті 70(4), можна стверджувати, що ці заборони можуть залишитися чинними і після 2030 року.

Взаємодія між PPWR та SUPD також важлива для встановлення правильного тлумачення ключових визначень, таких як визначення одноразового пластикового пакування. **Слід зазначити, що визначення пластикових виробів одноразового використання, наведене в SUPD, застосовується до PPWR для заходів, які регулюють такі вироби, наприклад, заходів з обмеження ринку.** Згідно з визначенням одноразових пластикових виробів, усі предмети, на які поширюється дія SUPD, вважаються одноразовими пластиковими **незалежно від частки вмісту пластику у виробі.**

1.3

Узгодження з REACH

PPWR надає державам-членам лише обмежені повноваження щодо дій з хімічними речовинами. Відповідно до статті 5(3), вони можуть звернутися до Комісії з проханням розглянути можливість обмеження речовин, що викликають занепокоєння, відповідно до статті 6(4). Крім того, процедура захисту згідно зі статтею 60(1) надає державам-членам право вживати заходів щодо пакування, яке становить ризик, але вплив якого, однак, обмежується конкретними "відповідними економічними операторами".

На відміну від цього, згідно зі статтею 129(1) REACH, держави-члени, які встановили "обґрунтовані підстави вважати, що термінові заходи необхідні для захисту здоров'я людей або довкілля", пов'язані з відповідним пакувальним матеріалом, "можуть вживати відповідні тимчасові заходи". Держава-член, яка застосовує національний захід, "негайно" повідомляє про це Комісію, яка або затверджує, або відхиляє цей захід. Сфера застосування заходів не обмежена. У випадку обмеження, держава-член повинна ініціювати гармонізоване обмеження на рівні ЄС.

2

ОСНОВНІ ЕЛЕМЕНТИ, НА ЯКІ МОЖУТЬ СПИРАТИСЯ НАЦІОНАЛЬНІ ДИРЕКТИВНІ ОРГАНИ

2.1

Запобігання утворенню відходів

У РРWR чітко зазначено, що запобігання утворенню відходів є найефективнішим способом підвищення ефективності використання ресурсів та зменшення впливу відходів на довкілля. Відповідно до цього, стаття 43 висуває цілі щодо скорочення утворення відходів пакування:

5% до 2030 року

10% до 2035 року

15% до 2040 року

Ці цілі розглядають рівень 2018 року як базовий.

Такого рівня запобігання утворенню відходів можна досягти лише завдяки поєднанню заходів, спрямованих на зменшення загального обсягу утворення відходів пакування. Ці заходи включають, серед іншого, усунення надмірного/непотрібного пакування, обмеження/заборону на використання певних форматів пакування, перепроєктування продукції таким чином, щоб не використовувати пакування або використовувати його в меншій кількості (наприклад, при оптових продажах), прийняття цілей щодо повторного використання та наповнення, а також запровадження економічних стимулів, які підтримують перехід від одноразового до багаторазового використання пакування.

Деякі з цих заходів вже є обов'язковими для виконання в рамках РРWR, наприклад, деякі цілі щодо повторного використання для кількох сегментів пакування, включаючи пакування для напоїв та вторинне пакування. Однак їх недостатньо для досягнення цілей зі скорочення відходів, передбачених Регламентом. З огляду на це, Регламент передбачає можливість і заохочує держави-члени до запровадження подальших заходів.

Наприклад, у статті 51 РРWR зазначено, що держави-члени вживають заходів для заохочення створення систем повторного використання пакування з достатніми стимулами для повернення, а також систем для наповнення пакування в екологічно безпечний спосіб, у тому числі і для повторного використання:

- використання **депозитно-поверотних систем** для **багаторазового пакування** та інших форматів пакування;
- використання **економічних стимулів**, включаючи вимоги до кінцевих дистриб'юторів стягувати плату за використання одноразового пакування та інформувати споживачів про вартість такого пакування в місці продажу. Цей захід має супроводжуватися пропозицією багаторазового пакування, щоб уникнути того, аби він перетворився лише на податок, перекладений на споживачів;
- вимоги до виробників або кінцевих дистриб'юторів надавати в **багаторазовому пакуванні** в рамках систем для повторного використання або шляхом наповнення певний відсоток **інших продуктів, ніж ті, що підпадають під цільові показники**, встановлені в статті 26 (за умови, що це не призведе до викривлень на внутрішньому ринку або торговельних бар'єрів для продуктів з інших держав-членів);
- Нарешті, він встановлює, що **РВВ та DRS повинні виділяти мінімальну частку свого бюджету на фінансування заходів зі скорочення та запобігання.**

Тому для досягнення цілей щодо запобігання утворенню відходів **державам-членам слід розглянути можливість запровадження комплексу додаткових заходів**, зокрема, сприяння повторному використанню та наповненню, економічні/фіскальні стимули для підтримки повторного використання (наприклад, субсидії, знижки), а також запобігання споживанню одноразового пакування (наприклад, податкові збори), серед іншого. Подібні положення вже діють, наприклад, у деяких державах-членах ЄС:

- У [Швеції](#) передбачено покриття витрат на прибирання в рамках діяльності РВВ.
- [Естонія](#) заборонила одноразове пакування на публічних заходах, починаючи з 2024 року.
- У [Бельгії](#) податок на пакування, ставка якого для одноразових виробів у 7 разів вища, ніж для багаторазових..
- Програма поводження з [побутовими відходами в Бельгії](#) повинна виділяти частину свого річного бюджету на заходи по запобіганню та повторному використанню.

Що стосується економічних стимулів, нещодавній [звіт від Zero Waste Europe](#) демонструє найкращі практики фіскальних заходів, прийнятих у деяких державах-членах ЄС для сприяння використанню багаторазового посуду на винос, а також розглядає варіанти того, як це може бути реалізовано.

Крім того, державні органи влади можуть і повинні встановлювати вимоги щодо повторного використання, щоб доповнити зусилля зі скорочення відходів пакування. Громадські заходи та зібрання мають бути організовані таким чином, щоб максимально зменшити кількість відходів. Крім того, державні установи повинні мати можливість надавати багаторазове пакування у своїх приміщеннях, а також у громадських місцях, таких як стадіони. Подібні положення вже діють у деяких країнах-членах ЄС, наприкладу у: [Естонії](#), [Франції](#) та [Люксембурзі](#). Випадково чи ні, але Франція, Люксембург, Естонія (і Німеччина) - це 4 єдині держави-члени ЄС, які успішно скоротили обсяги відходів пакування, що утворилися між 2018 і 2022 роками.

2.2

Вирішення проблеми надмірного пакування

PPWR у статті 25 та Додатку V вводить **ринкові обмеження (заборони)** на певні види одноразового пакування, переважно пластикового, включаючи групове пакування, пластикове пакування для фруктів та овочів, пластикове пакування, що використовується в приміщеннях сектору HoReCa, пластикові порційні приправи (приправи, консерви, соуси, цукор, кавові вершки), пакування, що використовується в секторі розміщення (наприклад, туалетні принадлежности), а також дуже легкі пластикові пакети для перенесення.

Тим не менш, хоча заборони стосуються переважно одного типу матеріалу (пластику), для досягнення цілей скорочення відходів на 5% до 2030 року, 10% до 2035 року та 15% до 2040 року вкрай важливо, щоб держави-члени **за будь-яку ціну уникали заміни одного типу одноразового пакування на інший** (наприклад, одноразового пластику на одноразовий папір). Така заміна не зменшить загальну кількість пакувальних відходів, що утворюються на ринку, але призведе до інших екологічних наслідків.

Вплив на довкілля, пов'язаний з паперовим пакуванням

Одноразове паперове пакування має серйозний вплив на довкілля, наприклад, вирубування незайманих лісів, вирубування столітніх дерев із руйнівним впливом на біорізноманіття, екосистеми, а також на корінне населення. Попит на целюлозу та волокно призводить до створення монокультур високорослих дерев, таких як евкаліпт, з підвищеним ризиком пожеж, шкідників та хвороб.

З 1961 року світовий обсяг заготівлі деревини подвоївся, сягнувши близько 4 млрд м³ у 2020 році, що значно перевищує обсяг, який можуть забезпечити ліси світу. Одним із головних чинників зростання попиту на деревину є швидке зростання споживання паперу: частка паперового та картонного пакування в загальному обсязі виробництва зросла з 25% у 1961 році до 62% у 2020 році.

Цей перехід до паперового пакування пояснює, чому сьогодні папір і картон є основними видами відходів пакування у ЄС (становлять 40% від загального обсягу відходів). Це також є причиною того, що заміну пластику на папір не слід просувати, оскільки це не лише не сприяє досягненню цілей зі скорочення відходів, але й створює компроміси між впливом на довкілля.

Незважаючи на те, що PPWR не дозволяє обмежувати інші групи матеріалів (ст. 25 (2)), держави-члени повинні мати можливість обмежувати пакувальні вироби з пластифікованого паперу, оскільки визначення пластмас одноразового використання, наведене в SUPD (ст. 3 (2)), застосовується до заходів обмеження ринку відповідно до PPWR. У цьому визначенні "пластиком одноразового використання" вважається будь-який продукт, який повністю або частково виготовлений із пластику, незалежно від частки вмісту пластику в цих предметах.

Тому ми закликаємо національних політиків:

- Розширити **цільові показники повторного використання пакування для електронної комерції, включивши до них папір та картон;**
- Розширити **ринкове обмеження**, встановлене в пункті 3 Додатку V до Статті 25, щодо одноразового пластикового пакування для харчових продуктів і напоїв, які наповнюються та споживаються на території закладів сектору HoReCa, таким чином, щоб воно застосовувалося до **всіх видів одноразового пакування, виготовленого повністю або частково з пластику** відповідно до визначення, наведеного у статті 3(2) Директиви про обмеження обігу одноразового пластику (SUPD), включно з композитними матеріалами, пластиковим папером і папером з пластиковими добавками.

1 "одноразовий пластиковий виріб" означає виріб, який повністю або частково виготовлений із пластику і який не був задуманий, спроектований або розміщений на ринку для того, щоб протягом свого життєвого циклу здійснювати багаторазові поїздки або обертання шляхом повернення виробнику для перезаправки або повторного використання з тією ж метою, для якої він був задуманий.

2.3

Повторне використання

Стаття 29 PPWR запроваджує цільові показники повторного використання, які застосовуються безпосередньо до суб'єктів господарювання, для трьох секторів пакування:

Транспортне та торгове пакування (включаючи електронну комерцію):
40% до 2030 року та 70% до 2040 року

Транспортне пакування для перевезення в межах того ж підприємства або підприємств-партнерів:
100% до 2030 року

Групове пакування:
10% до 2030 року та 25% до 2040 року

Пакування для напоїв (алкогольних та безалкогольних):
10% до 2030 року та 40% до 2040 року

Цілі до 2030 року є обов'язковими, а цілі до 2040 року - рекомендованими.

Для сектору HoReCa PPWR запроваджує зобов'язання пропонувати їжу та напої на винос в пакуванні в рамках системи багаторазового використання (стаття 33), щоб споживачі мали можливість вибору багаторазового використання при покупці товарів. Можливість багаторазового використання має бути впроваджена не пізніше лютого 2028 року, і вона повинна надаватися за не вищими цінами та на не менш сприятливих умовах, ніж альтернатива одноразового використання. PPWR вказує, що заклади повинні прагнути досягти 10% своєї продукції, що продається в багаторазовому пакуванні до 2030 року.

Важливо зазначити, що це зобов'язання поширюється на будь-який заклад, що пропонує їжу та напої для негайного споживання, а не лише на заклади типу HoReCa. Таким чином, сектор роздрібної торгівлі, що продає готову їжу на винос (наприклад, зони самообслуговування з салатами), також повинні підпадати під дію цього зобов'язання. Держави-члени повинні забезпечити, щоб зобов'язання щодо повторного використання застосовувалося до всіх підприємств, які пропонують продукти харчування для негайного споживання, навіть якщо це не є основним видом їхньої діяльності.

У PPWR зазначено, що держави-члени можуть встановлювати більш високі цілі щодо повторного використання, в тому числі для інших типів та форматів пакування, щоб досягти цілей Регламенту щодо запобігання утворенню відходів.

Більшості держав-членів ЄС потрібно буде встановити більш амбітні цілі щодо повторного використання, щоб досягти цілей запобігання. Це означає, що цільові показники повторного використання для напоїв, транспортного та групового пакування можуть і повинні бути збільшені, особливо з огляду на досвід і розвиток сектору з плином часу, коли йдеться про системи повторного використання. Наприклад, у секторі виробництва напоїв Німеччина досягла рівня повторного використання майже 43%.

Коли йдеться про встановлення цілей повторного використання для інших секторів пакування, як це прямо передбачено PPWR, сектор пакування на винос має великий потенціал. У Німеччині, наприклад, багаторазове пакування у секторі "їжа на винос" широко розповсюджене, а найбільші постачальники системи для багаторазового використання разом мають близько 40 000 пунктів розповсюдження багаторазового пакування по всій країні.

Окрім досягнення цілей зі скорочення відходів, держави-члени повинні скористатися можливістю встановити більш високі цілі щодо повторного використання, щоб вирішити проблему відходів пакування з самого початку та підтримати перехід до безвідходних бізнес-моделей, включаючи системи повторного використання та моделі наповнення.

На додаток до встановлення більш амбітних заходів щодо повторного використання, державам-членам також рекомендується створювати економічні стимули для підтримки розвитку систем повторного використання. Так було зроблено в Данії. Уряд Данії виділив 800 000 євро на рік (приблизно 5 мільйонів данських крон щорічно з 2025 по 2027 рік) на підтримку партнерств, які розробляють системи повторного використання пакування на винос.

Ми закликаємо національних політиків:

- Встановити вищі цільові показники повторного використання для трьох секторів, включених до PPWR;
- Зробити цілі до 2040 року обов'язковими до виконання;
- Встановити цільові показники для додаткових сегментів напоїв, таких як вино та всі види молока, а також встановити обов'язкові цільові показники повторного використання для сектору "їжа на винос". Пропозиція, зроблена Європейською Комісією в проекті Регламенту, може слугувати орієнтиром.
- Поширити зобов'язання щодо повторного використання для HoReCa, відповідно до статті 33, на роздрібних торговців, які продають готові продукти харчування на винос для негайного споживання.

2.4

Повторне наповнення

Статті 28 та 32 ЗППВВ передбачають зобов'язання, пов'язані з поповненням. Вони встановлюють, що до **17 лютого 2027 року сектор HORECA повинен приймати споживачів, які приносять власну тару для наповнення напоїв та їжі на винос**. Ці заклади повинні забезпечити, щоб це можна було зробити за не вищими витратами і в не менш сприятливих умовах, ніж їжа та напої, які вони продають в одноразовому пакуванні.

Заклади HORECA також повинні інформувати споживачів у місці продажу за допомогою чітко видимої та читабельної інформації, табличок або вивісок про можливість придбання їжі та напоїв у багаторазовому контейнері, який споживач приносить із собою.

Держави-члени повинні забезпечити, щоб зобов'язання щодо поповнення застосовувалося до всіх підприємств, які здійснюють господарську діяльність у секторі HORECA, навіть якщо це не є основною діяльністю підприємства. Тому, коли роздрібний торговець пропонує готову їжу на винос для негайного споживання, а отже, вносить значну частку в утворення відходів одноразового пакування, це також повинно бути враховано.

Стаття 28 також встановлює, що **кінцеві дистриб'ютори** (роздрібні торговці) з торговою площею понад 400 м² повинні до **січня 2030 року відвести 10 % цієї площі під заправні станції** як для продовольчих, так і для непродовольчих товарів.

Тим не менш, необов'язкова 10%-ва ціль для роздрібних торговців не враховує роль оптових продажів і товарів без пакування, які слід заохочувати за допомогою сильніших і обов'язкових цілей. **Тому, коли справа доходить до впровадження заходів щодо поповнення запасів, національні уряди можуть і повинні бути більш амбітними.** Існує багато продовольчих і непродовольчих товарів (наприклад, побутова хімія та косметика), які вже продаються в різних магазинах оптової торгівлі по всій Європі і які споживачі можуть перевозити у власних контейнерах. Враховуючи, що магазини оптової торгівлі та магазини з нульовим рівнем відходів вже продемонстрували практичність та економічну життєздатність систем поповнення, немає жодних причин, чому роздрібні торговці не повинні просувати ці системи. Немає жодних причин, чому лише "нішеві" магазини з безвідходним виробництвом повинні просувати такі моделі дистрибуції та споживання.

Наприклад, держави-члени повинні забезпечити виконання зобов'язання щодо поповнення запасів згідно зі статтею 32 у секторі роздрібною торгівлі та зробити обов'язковою 10%-ву цільову норму статті 28 або навіть збільшити її (наприклад, до 20%), щоб роздрібні торговці виділяли певний відсоток своїх площ під зони, вільні від пакування (тобто станції поповнення запасів), як для харчових, так і для нехарчових товарів. Такі зобов'язання є частиною законодавства у Франції та Іспанії.

Тому ми закликаємо національні органи влади:

- Зробити **обов'язковим цільовий показник у 10%**, передбачений статтею 28, або навіть підвищити його (наприклад, до 20%), зобов'язавши роздрібних продавців виділяти певний відсоток торгової площі під зони без пакування (тобто станції повторного наповнення) як для харчових, так і для нехарчових товарів.
- Забезпечити застосування **зобов'язання щодо повторного наповнення**, передбаченого статтею 32, до всіх суб'єктів, які надають послуги в секторі HoReCa, навіть якщо це не є їхньою основною економічною діяльністю — наприклад, до роздрібних продавців, які продають готові страви на виніс для негайного споживання.

...що стосується впровадження систем повторного наповнення, національні уряди можуть і повинні діяти більш амбітно

2.5

Речовини, що викликають занепокоєння, та мікропластик

Загалом, PPWR вимагає, щоб в пакування мінімізували присутність і концентрацію проблемних речовин ("речовин, що викликають занепокоєння", які визначені в Регламенті з екодизайну для сталих продуктів - Ecodesign for Sustainable Products Regulation) у будь-якому матеріалі/компоненті будь-якого пакування. Регламент також передбачає, що негативний вплив на довкілля, спричинений викидами мікропластику, має бути зведений до мінімуму.

Регламент визнає занепокоєння, пов'язані з наявністю небезпечних речовин у пакуванні, та доручає Комісії й Європейському агентству з хімікатів підготувати звіт щодо наявності таких речовин у пакуванні та його компонентах з метою визначення, чи впливають вони негативно на можливість повторного використання й перероблення матеріалів або становлять загрозу хімічній безпеці (тобто створюють ризик для здоров'я людини та довкілля).

PPWR також вводить заборону на використання будь-яких PFAS в пакуванні харчових продуктів (застосовується з 12 серпня 2026 року). Використання PFAS у матеріалах, що контактують з харчовими продуктами, та пакуванні харчових продуктів, а це значні обсяги використання PFAS у ЄС, неминуче призводить до впливу на людей, що становить неприйнятний ризик для нашого здоров'я. Тому обмеження їх використання є необхідним і вітається.

Порогові значення, встановлені для забруднення PFAS, варіюються від 25 ppb до 50 ppm залежно від PFAS (у тому числі полімерних). Відповідність цим вимогам має бути продемонстрована в технічній документації на пакування, але деякі зацікавлені сторони ставлять під сумнів можливість дотримання цих вимог через відсутність гармонізованого методу випробувань, який можна було б використовувати як для переробників, так і для органів влади, і який можна було б перевірити. Тому дуже важливо, щоб ЄС вчасно створив потужний аналітичний потенціал для забезпечення дотримання цієї важливої заборони.

Як зазначено в Стратегії сталого використання хімічних речовин (CSS - Chemicals Strategy for Sustainability), речовини, що викликають занепокоєння, слід не лише мінімізувати, але й, перш за все, замінити, наскільки це можливо, а найшкідливіші з них слід поступово виводити з обігу, зокрема, у споживчих товарах. Крім того, на основі CSS, однакові граничні значення для небезпечних речовин повинні, в принципі, застосовуватися для первинних і перероблених матеріалів.

На жаль, затримка з переглядом двох важливих регламентів, яким PPWR делегує аспекти хімічної безпеки, а саме REACH та Регламенту про матеріали, що контактують з харчовими продуктами (FCM - Food Contact Materials), ставить під загрозу досягнення мети PPWR - захист здоров'я людей та довкілля.

У випадку пакування для харчових продуктів поточна політика переважно зосереджена на пластиковому пакуванні. Гармонізовані правила ЄС відсутні для більшості інших матеріалів, наприклад, для пакування харчових продуктів з паперу та картону, металу, комбінованих матеріалів та інших видів легкої промисловості. У цих матеріалах також використовуються небезпечні речовини.

Як загальну мету, ми рекомендуємо виробникам уникати введення речовин, що викликають занепокоєння, до

Тому ми закликаємо національних політиків та компетентні органи:

- **Інвестувати ресурси у своєчасне виявлення речовин, що негативно впливають на повторне використання та переробку** матеріалів в пакуванні, в якій вони присутні (до 31 грудня 2025 року), та надавати таку інформацію Комісії та Європейському агентству з хімікатів
- **Звернутися до Комісії з проханням обмежити використання речовин, які перешкоджають повторному використанню та переробці в пакуванні**, якщо країна-член ЄС вже має інформацію про такі речовини.
- **Запобігати маркетингу "нових", "інноваційних" матеріалів, які не пройшли ретельних випробувань** або можуть містити шкідливі хімічні речовини у чутливих до контакту сферах застосування. Ця лазівка створює критичний ризик для здоров'я людини та довкілля. Держави-члени повинні контролювати і відстежувати повідомлення Комісії, якщо інші держави-члени випускають ці продукти на ринок.

пакування.

- **Ми також рекомендуємо наступні дії та заходи для подальшої мінімізації небезпечних речовин у пакуванні відповідно до цілей CSS.** Держави-члени можуть використовувати наведені нижче додаткові інструменти та ресурси для кращого захисту здоров'я людей та довкілля з загальною метою поступового вилучення найбільш небезпечних речовин з пакувальних матеріалів.
- **Висунути національні заборони на більшість небезпечних хімічних речовин в упаковці.**
- Паралельно з дослідженням речовин, що викликають занепокоєння і негативно впливають на повторне використання та переробку матеріалів в пакуванні, в якій вони присутні, проводити аналіз на предмет виявлення та відстеження речовин, що становлять ризики для здоров'я людини та довкілля.
- Підтримувати створення оцінок небезпек і ризиків або інших відповідних даних.
- Підтримувати ідентифікацію речовин, що викликають занепокоєння, використовуючи стандартизовані, відкриті, цифрові технології, які повинні включати принаймні назву і концентрацію речовини, що викликає занепокоєння, яка присутня в кожному матеріалі в пакувальній одиниці.
- Підтримати всебічний і своєчасний (не пізніше початку 2027 року) перегляд Рамкового регламенту щодо матеріалів, що контактують з харчовими продуктами (ЄС 1935/2004), який би ефективно забезпечив захист споживачів від впливу небезпечних речовин, що містяться в пакуванні харчових продуктів.

Нарешті, для вирішення складних проблем забруднення мікропластиком, спричиненого пакуванням, необхідні нові політики та дії. Держави-члени повинні діяти в умовах нестачі наявних даних і досліджень, а також визначити пріоритетом створення надійних аналітичних інструментів і стандартів для ідентифікації та кількісної оцінки мікропластику, щоб почати вирішувати проблеми, пов'язані з його ризиками та негативними наслідками.

2.6.....

Депозитно-поворотні системи

PPWR встановлює, що депозитно-поворотні системи системи (DRS - Deposit Return Scheme) мають бути запроваджені для досягнення 90% роздільного збору пластикових пляшок та бляшанок до 2029 року (ст. 50(b)). Жоден інший метод, окрім DRS, не здатен досягти такого високого рівня. Крім того, було доведено, що DRS зменшує засмічення, сприяє збору високоякісного матеріалу для переробки та підтримує повторне використання (завдяки використанню "змішаного DRS"). Стаття 50(8) та Стаття 51(2)(a) визначає DRS як перший крок до повторного використання.

Створюючи свої DRS, держави-члени повинні дотримуватися загальних мінімальних вимог, викладених у Додатку X. Ці вимоги були відібрані на основі передового досвіду країн, де DRS вже впроваджена і демонструє успішні результати. Однак держави-члени можуть вийти за рамки цих вимог, щоб отримати максимальну вигоду від DRS.

(Джерело: Стан DRS в Європі, Fair Resource Foundation, 2025)

Наразі [17 європейських країн](#) мають діючі системи DRS для пластикових пляшок та бляшанок (Австрія, Хорватія, Данія, Естонія, Фінляндія, Німеччина, Угорщина, Ісландія, Ірландія, Латвія, Литва, Мальта, Норвегія, Румунія, Словаччина, Швеція, Нідерланди, Фінляндія, Хорватія, Швеція, Естонія, див. карту вище, *позначені синім кольором*).

DRS в Європі - сфера застосування, повторне використання та сумісність систем

DRS для переробки всіх пластикових пляшок: у Німеччині вже діє система DRS для молочних продуктів, алкоголю та вина, яка виходить за рамки того, що охоплює PPWR. Хорватія також включила молочні продукти до своєї системи, з моменту її заснування у 2006 році.

DRS та повторне використання: У багатьох країнах вже існують системи DRS, які дозволяють збирати пакування для повторного використання (скляні пляшки та твердий ПЕТ для Німеччини). Оператор системи в Латвії (Deposita Punkts) навіть відповідає за управління та

транспортування до певних очисних споруд, що робить систему повторного використання більш доступною для малих виробників. На латвійському ринку доступні два формати стандартних скляних пляшок багаторазового обігу, що ще більше знижує бар'єр для входу на ринок для нових виробників.

Транскордонна сумісність систем: Данія та Швеція мають двосторонні угоди про планування експорту та імпорту національного депозитного пакування.

Тому ми закликаємо національних політиків:

- **Впровадити систему не пізніше 2027 року.** Це необхідно щоб:
- Забезпечити достатньо часу для того, щоб рівень роздільного збирання досяг обов'язкового показника 90% у 2029 році. Навіть найефективнішим системам (Латвія, Словаччина) знадобилося щонайменше 18 місяців, щоб подолати розрив до цієї мети.
- Забезпечити виконання мінімальних вимог до 1 січня 2029 року. Досвід показує, що після першого запровадження іноді потрібні корективи, щоб досягти максимальної ефективності системи;
- **Розширення мінімального охоплення, передбаченого PPWR:**
- **Включайте** інші види пакування, щоб максимізувати інвестиції в систему (наприклад, одноразове скло, напої в картонній тарі).
- **Уникайте винятків на основі вмісту** (молочні продукти, алкогольні напої), щоб уникнути плутанини для споживачів, а також тому, що ці винятки є втраченою можливістю для досягнення цілей і з точки зору циркулярності.
- **Запровадьте обов'язкову DRS для багаторазового пакування для напоїв** (як це передбачено ст. 50(8) та 51). Збір багаторазового пакування має бути таким же легкодоступним для споживачів, як і для одноразового пакування. Стандартизоване пакування та скляні пляшки для багаторазового використання - є очевидним першочерговим заходом, який варто передбачити.

- **Координуйте роботу з сусідніми державами-членами для забезпечення сумісності національних систем.** Це забезпечить рівний доступ і розуміння системи в усіх країнах, що сприятиме максимальному збору.
- **Передбачте чітку правову основу для запровадження DRS;** Як зазначено в Додатку X, особлива увага при створенні правової бази необхідна:
- **Плануванню зобов'язання щодо "повернення",** щоб гарантувати, що всі пункти, які продають депозитне пакування, повертатимуть продану ними депозитне пакування та повертатимуть споживачам їхні депозити - без необхідності для споживачів купувати будь-які товари під час повернення пакування (X(l); X(m)).
- **Надавайте перевагу єдиному системному оператору,** щоб уникнути необхідності планувати непотрібні зусилля з координації (Додаток X(a));
- **Забезпечте доступність системи для економічних суб'єктів (X(b)).** Це необхідно з точки зору справедливості для малих виробників, а також для ефективності системи, оскільки недоступність системи може призвести до збільшення кількості тих учасників ринку, які уникають участі у системі.
- **Встановіть мінімальні законодавчі вимоги:** розумний рівень депозиту (X(d)); бюджет функціонування (X(e)) та інформаційної кампанії (X(j)) для системного оператора; вимоги до звітності (X(c); X(i)); вимоги до маркування, щоб пакування з депозитом можна було легко ідентифікувати.

2.7

Переробка та вміст вторинної сировини

PPWR вимагає, щоб все пакування, яке потрапляє на ринок ЄС, було придатне до вторинної переробки, але деталі, пов'язані з цим, ще мають бути визначені в імплементаційному законодавстві.

Європейська Комісія відповідатиме за розробку загальноєвропейських критеріїв придатності до вторинної переробки та відповідних вимог до пакування, яке вважатиметься придатним до вторинної переробки (також відомі як критерії проєктування з урахуванням перероблення). Крім того, Комісія встановить метод, який визначатиме масштаб переробки, що має бути досягнутий у найближчі роки на основі цих критеріїв дизайну. Слід зазначити, що вищезгадані вимоги щодо придатності до переробки не застосовуються до так званого "інноваційного пакування"² протягом 5 років після його введення на ринок.

При розробці вимог щодо придатності до вторинної переробки важливо не лише враховувати технічну можливість виробництва вторинної сировини, а й інтегрувати аспекти безпеки відповідно до вимог статті 5 Регламенту про речовини, що викликають занепокоєння. Відсутність небезпечних речовин в пакуванні вважається одним із пріоритетів для забезпечення ефективної та нетоксичної переробки матеріалів. Відповідно до хімічного законодавства і вимог безпеки, однакові критерії якості повинні застосовуватися до первинної сировини та вторинної сировини.

PPWR також запроваджує цільові показники вмісту вторинної сировини для пластикового пакування, щоб зменшити попит на первинний пластик. Подальші деталі та методологія будуть встановлені в найближчі роки в рамках імплементації законодавства, зокрема щодо визначення вмісту вторинної сировини, прозорості заяв та дзеркальних положень для вторинної сировини за межами ЄС. Наразі методологія переробленого вмісту не передбачає обов'язкового аудиту третьою стороною, а це означає, що всі заяви про перероблений вміст наразі ґрунтуються лише на самодекларації галузі.

Ми закликаємо національних політиків до:

- Особи, які приймають рішення, повинні долучитися до імплементації законодавства PPWR, пов'язаного з переробкою, оскільки до кінця 2026 року планується прийняти методології щодо можливості переробки та вмісту вторинної сировини.
- Національні "компетентні" органи, Комісія та всі зацікавлені сторони, з якими проводилися консультації, повинні встановити критерії придатності до переробки, щоб **забезпечити безпечність та економічність** переробки, що означає створення попиту на вторинному ринку та конкретне скорочення викидів парникових газів порівняно з первинним виробництвом.
- "Національні компетентні органи" повинні ретельно перевіряти визначення "інноваційного пакування", щоб воно стосувалось реальних новітніх розробок у складі пакувального матеріалу. Це передбачає потенційну подвійну перевірку з іншими національними органами, перевірку патентів та існуючих прав інтелектуальної власності тощо.
- **Зобов'язати використовувати незалежний аудит третьої сторони для будь-яких заяв про перероблений вміст**, щоб забезпечити прозорість та довіру споживачів до таких заяв.
- Оператори РВВ повинні вдосконалити свої схеми РВВ для **підтримки ефективних та місцевих схем переробки** шляхом запровадження
- критерій сталості технологій переробки та екологічної вартості переробленого вмісту;
- географічні критерії для збільшення близькості між виробленими відходами та місцями їх переробки.
- Держави-члени повинні координувати з іншими державами-членами **перевірки та контроль за імпортом вторинної сировини з-за меж ЄС**, щоб гарантувати, що остання відповідає тим самим вимогам, що й та, що виробляється в ЄС.

² Інноваційна упаковка визначається в PPWR як форма пакування, яке виготовляється з використанням нових матеріалів, що призводить до значного поліпшення функцій пакування, таких як утримання, захист, обробка або доставка продукції, а також до загальних очевидних екологічних переваг, за винятком пакування, яке є результатом модифікації існуючого пакування з основною метою поліпшення презентації продукції та маркетингу.

Графік впровадження

Грудень 2025

Необов'язково - заборона PFAS

Держави-члени можуть проактивно діяти щодо обмеження певних матеріалів, що викликають занепокоєння.

Цільові показники переробки

65% всього пакування, розміщеного на ринку ЄС, має бути придатним для вторинної переробки.

Лютий 2028

Зобов'язання щодо **повторного використання** для HoReCa (на винос)

Порожній простір пакування повинен бути зведений до мінімуму.

2029

DRS для пластикових пляшок і бляшанок

2030

Коефіцієнт порожнього простору зменшено на 50% для групового, транспортного пакування для електронної комерції.

ЗАБОРОНИ: Обмеження певних форматів пакування

Цілі по повторному використанню:

- 40% транспортне пакування
- 10% групове пакування
- 10% пакування напоїв
- 10% необов'язкове багаторазове пакування в HoReCa (на винос)
- 10% необов'язкові до сплати ставки на поповнення як на продовольчі, так і на непродовольчі товари (РОЗДРІБНА ТОРГІВЛЯ)

Цільовий показник скорочення відходів: 5%

Цілі щодо переробленого вмісту:

- 30% ПЕТ і всі пластикові пляшки для напоїв
- 10% чутливі до контакту
- 35% інший пластик

Цілі переробки:

- 70% всієї пакування, розміщеної на ринку, має бути придатною для вторинної переробки
- Речовини, що викликають занепокоєння, повинні бути ідентифіковані за допомогою стандартизованих, відкритих, цифрових технологій

Серпень 2026

Заборона PFAS

Обов'язковий звіт про наявність речовини, що викликають занепокоєння, в пакуванні та пакувальних компонентах

Лютий 2027

Зобов'язання наповнення для HoReCa ("Принесіть свій власний контейнер")

Серпень 2028

Гармонізовані етикетки, що дозволяють роздільний збір матеріалів, повинні бути прикріплені, надруковані або вигравірувані видимим, розбірливим і незмивним способом на всіх контейнерах для збору відходів пакування.

4 Квартал 2033

Оцінка того, чи достатньо нові правила сприяли мінімізації присутності та концентрації речовин, що викликають занепокоєння.

2035

Цільовий показник скорочення відходів: 10%

2038

Придатність до вторинної переробки: обмеження ринку пакування на основі придатності до вторинної переробки

Перегляд DRS: максимізація операційної сумісності

2040

Цілі по повторному використанню:

- 70% транспортне пакування
- 25% групове пакування
- 0% пакування напоїв

Цільовий показник скорочення відходів: 15%

Цілі щодо переробленого вмісту:

- 65% ПЕТ
- 25% чутливі до контакту
- 65% інший пластик

#breakfreefromplastic

Рух #breakfreefromplastic - це глобальний рух, який прагне майбутнього, вільного від пластикового забруднення. З моменту запуску у 2016 році до руху приєдналося понад 13 000 організацій та окремих прихильників з усього світу, які вимагають масового скорочення використання одноразового пластику та пошуку довготривалих рішень для подолання кризи пластикового забруднення.

RETHINK PLASTIC

Rethink Plastic - це альянс провідних європейських неурядових організацій, що об'єднує тисячі активних груп, прихильників та громадян у кожній країні-члені ЄС. Ми об'єднуємо політичну та технічну експертизу з різних галузей і працюємо з європейськими політиками над розробкою та впровадженням політичних рішень для майбутнього, вільного від пластикового забруднення. Ми є частиною глобального руху "Звільнись від пластику".

Автори:

Chloé Schwizgebel, Fair Resource Foundation
Dorota Napierska, Zero Waste Europe
Larissa Copello, Zero Waste Europe
Lauriane Veillard, Zero Waste Europe
Marco Musso, European Environmental Bureau
Mathias Falkenberg, ECOS
Tatiana Lujan, ClientEarth

Рецензенти:

Caroline Will, Rethink Plastic alliance
Ioana Popescu, formerly Rethink Plastic alliance
Justine Maillot, Break Free From Plastic

Дизайн:

Дизайнерська агенція Blush Design
www.blushcreate.com

